

15.12.2022

Den nye danske regering bør styrke fokus på Polen

Det polske valg bliver en vigtig europapolitisk begivenhed i 2023. Danmark bør gøre en indsats for, at striden mellem Polen og Tyskland ikke eskalerer.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

”Synes du, der er koldt her i Warszawa? Ja, så har du svaret på, hvorfor vi i Polen er begyndt at forberede os på en ny flygtningestrøm fra Ukraine. For ville du ikke selv flygte, hvis der hverken var varme eller vand på dit hotel?”

Det retoriske spørgsmål faldt, da jeg tidligere på ugen var i Warszawa. Min samtalepartner var også hurtig til at gøre opmærksom på, at Polen samlet set har taget imod over 2 millioner flygtninge fra Ukraine siden annekteringen af Krim. ”Og hånden på hjertet. Vi kan nok ikke håndtere mange flere. Vi har modtaget hjælp fra USA, men nærmest ingenting fra EU”.

Bekymringen for en ny flygtningestrøm er én af årsagerne til, at det polske regeringsparti, Lov- og Retfærdighed (PiS), med al sandsynlighed først vil udskrive nyvalg helt til sidst i den nuværende regeringsperiode, altså efteråret 2023. En anden årsag er, at inflationen på 18 pct. i den grad udhuler reallønnen for mange af PiS’ kernevælgere, ligesom energikrisen for alvor kradser. I Polen opvarmes mange hjem fortsat med kul, og efter den 24. februar 2022 kan kul ikke længere importeres fra Rusland. Efter en god lang sommer kan PiS, der p.t. går noget tilbage i meningsmålingerne, håbe på, at vinterens kvaler ikke står så frisk i erindringen.

Uanset hvad taler meget for, at valget i vort naboland bliver én af de vigtigste europapolitiske begivenheder i 2023 for en ny dansk regering. Efter Putins invasion af Ukraine har Polen ikke alene taget imod mange ukrainske flygtninge, men også markeret sig som en af Ruslands stærkeste kritikere, der vel at mærke også snart vil bruge 3 pct. af sit bruttonationalprodukt på forsvaret. Over for dette står, at regeringen fortsat ligger i ”inflight” med EU om dommernes uafhængighed og EU-Domstolens rolle. Hertil kommer en ulmende strid med Tyskland. Formanden for PiS, Jaroslaw Kaczynski, synes overbevist om, at en fjendtlig retorik over for Tyskland kan være med til at fastholde vælgerne på højrefløj. Ikke alene er holdningen, at Tyskland skal betale krigsskadeerstatninger for Anden Verdenskrig; Kaczynski anklager også tyskerne for at ville opnå med politiske midler, hvad mislykkedes med militære midler under Hitler.

Retorikken appellerer næppe til det store flertal i Polen, men det ændrer ikke på, at Tysklands image efter 24. februar 2022 er faldet markant. Mange polakker mener, at ikke mindst Nordstream-gasledningerne var en strategisk fejl, og at kansler Merkel ofte bogstaveligt talt sprang Polen over og fløj direkte til Moskva. Kansler Scholz’ langmodighed med at levere tunge våben til Ukraine omtales også med dybe suk.

Hvis striden mellem Polen og Tyskland eskalerer i det nye år, kan det også blive ubehageligt for Danmark. Grundlæggende har Danmark og resten af Europa brug for, at Polen og Tyskland finder melodien – især for at kunne bevare sammenholdet over for Putin. En mulighed kunne være, at den nye SVM-regering optoner Østersøsamarbejdet for på den måde at bidrage til, at Tyskland og Polen ikke mødes på tomandshånd, men også i en bredere ramme sammen med de nordiske og baltiske lande. I flere regeringskvarterer i Europa håber man sikkert også på, at oppositionen i Polen vinder valget. Uanset hvad gør vi i Danmark klogt i at fokusere mere på Polen. Bare kig på et kort, og se hvor centralt landet kommer til at ligge, når der først forhåbentlig en gang kommer fred i Ukraine!